

Urząd Transportu Kolejowego

<https://utk.gov.pl/pl/aktualnosci/18627,Realizacja-strategii-Prezesa-UTK.html>
20.05.2024, 02:53

Strona znajduje się w archiwum.

Realizacja strategii Prezesa UTK

31.03.2022

UTK to instytucja nowoczesna i otwarta - prowadzi wiele zakrojonych na szeroką skalę projektów takich jak Centrum Monitorowania i Egzaminowania Maszynistów, Deklaracja Kultury bezpieczeństwa w transporcie kolejowym, Akademia Bezpieczeństwa Kolejowego czy Kampania Kolejowe ABC. UTK był również jednym z pierwszych urzędów przygotowujących raport społecznej odpowiedzialności.

Przez ostatnie pięć lat Prezes Urzędu Transportu Kolejowego wdrażał i prowadził istotne projekty skierowane zarówno do rynku kolejowego, jak i całego społeczeństwa. Wszystkie dodatkowe działania nakierowane były na poprawę bezpieczeństwa, regulacje przepisów i tworzenie konkurencyjnych warunków dla przedsiębiorców oraz wzrost jakości usług świadczonych przez kolej a także rozwój społecznej odpowiedzialności pracowników UTK.

Strategia działania określona do 2021 roku skupiona była wokół bezpieczeństwa, regulacji i tworzenia nowoczesnej instytucji

administracji publicznej. Przedstawiamy wybrane działania, które pozwoliły Prezesowi UTK kreować bezpieczne i konkurencyjne warunki świadczenia usług transportu kolejowego.

DEKLARACJA KULTURY BEZPIECZEŃSTWA W TRANSPORCIE KOLEJOWYM

Jedną z kluczowych inicjatyw w zakresie poprawy bezpieczeństwa jest Deklaracja Kultury bezpieczeństwa w transporcie kolejowym. W pierwszym roku Deklarację podpisały 93 podmioty: przedsiębiorstwa kolejowe, jednostki naukowe i badawcze, jednostki certyfikujące, urzędy, szkoły, stowarzyszenia i reprezentanci mediów. Obecnie grono sygnatariuszy liczy już ponad 240 podmiotów. W ramach projektu prowadzony jest również konkurs. W pięciu jego edycjach nagrodzono i wyróżniono ponad 50 zgłoszonych projektów zwiększających bezpieczeństwo kolei. Nieodłącznym elementem konkursu jest wyróżnianie pracowników kolei, których postawa i szybka reakcja pozwoliła uratować zdrowie i życie wielu osób. Wyróżnienia te są uhonorowaniem profesjonalizmu nagrodzonych i świadczą o zachowaniu najwyższych standardów w codziennej pracy.

Nieodłącznym, elementem działań w zakresie zwiększania kultury bezpieczeństwa w transporcie kolejowym są filmy ilustrujące zagrożenia dla bezpieczeństwa. Dotychczas UTK wyprodukował cztery filmy, z których jeden „Bezpieczne przejazdy” został nagrodzony na XV Festiwalu FilmAT. W internecie obejrzało go już ponad milion osób.

KAMPANIA KOLEJOWE ABC

Poprawa bezpieczeństwa wiąże się również z edukacją najmłodszych. Dlatego Prezes UTK rozpoczął działania edukacyjne skierowane do dzieci i młodzieży - Kampanię Kolejowe ABC. Pierwszy etap Kampanii Kolejowe ABC trwał od 2017 do 2021 roku. Bohater Kampanii - nosorożec Rogatek stał się znany wśród dzieci, które dzięki niemu zdobywają wiedzę na temat bezpieczeństwa w pobliżu torów, na dworcach i w

pociągach.

W ramach Kampanii zostało zorganizowanych ponad 700 lekcji, a wzięło w nich udział ponad 21 000 dzieci. Kampania Kolejowe ABC to także działania w mediach i dodatkowe aktywności dla całych rodzin. W ramach projektu powstało pięć spotów edukacyjnych z nosorożcem Rogatkiem. W telewizji obejrzało je ponad 23 mln widzów, w kinach – ponad 8 mln, a w internecie – ponad 25,5 mln. Powstały także filmy edukacyjne stworzone przez popularnych vlogerów dziecięcych i wątki edukacyjne w programach dla najmłodszych. Pod koniec 2019 r. została zorganizowana wyjątkowa Akcja Mural, czyli konkurs na grafikę promującą bezpieczeństwo. Mural wykonany na podstawie zwycięskiej pracy był eksponowany na ścianie budynku przy placu Zawiszy w Warszawie do końca 2020 r.

W drugiej edycji projektu prowadzonego od stycznia 2022 r. planowana jest również realizacja na jeszcze większą skalę ogólnopolskiej kampanii medialnej, skierowanej zarówno do dzieci i młodzieży, jak i ich rodziców, nauczycieli i wychowawców.

Prezes UTK pozyskał na 1 i 2 odsłonę Kampanii Kolejowe ABC niemal 75 mln zł dofinansowania z Unii Europejskiej.

BEZPIECZEŃSTWO NA PRZEJAZDACH

By zapobiegać wypadkom na przejazdach kolejowo-drogowych nie wystarczy tylko edukacja kierowców. W UTK zidentyfikowano jedną z podstawowych przyczyn powstawania wypadków – jest to nieostrożność i brawura kierowców na przejazdach kolejowych, najczęściej niestrzeżonych tzw. kategorii D. Dlatego Prezes UTK wyszedł z inicjatywą by rozpocząć prace legislacyjne pozwalające na użycie urządzeń rejestrujących automatycznie wykroczenia na przejazdach i umożliwiające karanie ich sprawców. Równolegle z pracami legislacyjnymi prowadzone są testy gotowych urządzeń na przejazdach kolejowych.

BEZPIECZNIEJ NA TORACH

Prezes UTK tworzy Centrum Egzaminowania i Monitorowania Maszynistów, które od 2023 roku będzie miejscem egzaminowania kandydatów na maszynistów. To najnowocześniejsze takie miejsce w Europie dysponujące trzema symulatorami, które będą wykorzystywane do przeprowadzania egzaminów. Projekt „Poprawa bezpieczeństwa kolejowego poprzez budowę Systemu Egzaminowania i Monitorowania Maszynistów” otrzymał dofinansowanie UE w wysokości 39 mln zł.

Dużym wyzwaniem na początku kadencji była konieczność wymiany dotychczas stosowanych praw kierowania na licencje maszynisty. Jednym z działań Prezesa UTK było powstanie Systemu Obsługi Licencji Maszynisty - aplikacji dostępnej przez internet, umożliwiającej złożenie wniosku, kontrolę jego poprawności oraz monitorowanie stanu procesu wszystkim zainteresowanym. Przez 22 miesiące działania systemu, za jego pośrednictwem do UTK trafiło ponad 8 tys. wniosków. Przed wprowadzeniem SOLM ponad 60% wniosków zawierało błędy, co znacznie wydłużało proces administracyjny. Dopiero wprowadzenie aplikacji usprawniło i przyspieszyło cały proces. Łącznie wymianie podlegało blisko 18 tysięcy dokumentów.

Zmiana procesu egzaminowania kandydatów na maszynistów to nie jedyne działania mające na celu zmniejszenie liczby zdarzeń, których główną przyczyną jest błąd człowieka. Jedną z pośrednich przyczyn, dla których w Polsce dochodzi do wielu zdarzeń związanych z pominięciem semaforów wskazujących sygnał „Stój”, są ograniczenia obecnie wykorzystywanego systemu zabezpieczenia ruchu, czyli SHP. Problem ten częściowo rozwiąże zabudowa systemu ETCS - do 2050 r. planowane jest wdrożenie ETCS poziomu 1 lub 2 na ok. 42% polskiej sieci kolejowej. Dzięki działaniom podjętym przez Prezesa UTK na pozostałej części sieci, na której obecnie nie jest planowane wdrożenie ETCS poziomu 1 lub 2, będzie instalowany ETCS poziomu 1 w wersji Limited Supervision - ograniczonego nadzoru (ETCS L1 LS). Jest to pełnoprawna konfiguracja systemu ETCS, ujęta w TSI Sterowanie i

pozwalająca na realizację zadań związanych z interoperacyjnością i bezpieczeństwem jazdy pociągu.

AKADEMIA BEZPIECZEŃSTWA KOLEJOWEGO

Akademia Bezpieczeństwa Kolejowego to projekt UTK, który zwiększa bezpieczeństwo poprzez edukację przedstawicieli rynku kolejowego. Szkolenia są bezpłatne dla uczestników, a projekt jest współfinansowany ze środków Funduszu Spójności. Do końca II kwartału 2023 r. zostanie przeszkolonych 4 200 przedstawicieli rynku kolejowego.

Wśród wielu tematów szkoleń przeprowadzonych w ramach ABK największym zainteresowaniem cieszyły się szkolenia dla Komisji Kolejowych i dla audytorów. Dużą liczbę uczestników odnotowano też na warsztatach dla ECM i spotkaniach poświęconych zasadom certyfikacji podmiotów odpowiedzialnych za utrzymanie oraz funkcji utrzymania, przepisom prawa transportu kolejowego na poziomie Unii Europejskiej, eksploatacji i stanowi technicznemu pojazdów kolejowych oraz przewozowi towarów niebezpiecznych.

Szkolenia prowadzone w ramach ABK były jednym z ważnych elementów przygotowania rynku kolejowego w Polsce do wejścia w życie IV pakietu kolejowego. Wprowadzone nim zmiany objęły m. in. jednolity certyfikat bezpieczeństwa, zezwolenia na wprowadzenie pojazdu do obrotu oraz punkt kompleksowej obsługi (OSS). Zmieniły się także procedury uzyskiwania autoryzacji bezpieczeństwa przez zarządców infrastruktury oraz zasady działania podmiotów odpowiedzialnych za utrzymanie (ECM).

PASAŻER W CENTRUM UWAGI

Prezes UTK dba o odpowiednią jakość usług pasażerskich świadczonych przez przedsiębiorstwa kolejowe, ze szczególnym uwzględnieniem ich dostępności dla osób z niepełnosprawnością. Wśród licznych działań w tym zakresie można wskazać prace powołanych w roku 2017 i działających przy Prezesie UTK: Rady Ekspertów oraz Zespołu Zadaniowego do spraw osób o ograniczonej możliwości poruszania się.

Rozpoczęto m.in. prace nad jednolitym standardem dostępności kolei. Opracowano i opublikowano unikatową ekspertyzę w zakresie dostępności kolejowych obiektów obsługi podróżnych, a dostępność stron internetowych przedsiębiorców branży kolejowej zweryfikowano podczas audytu.

URZĄD ODPOWIEDZIALNY SPOŁECZNIE

W 2017 roku powstał pierwszy Raport Społecznej Odpowiedzialności (CSR) Urzędu Transportu Kolejowego. Urząd był pionierem w tym zakresie wśród instytucji państwowych. W UTK działania społecznie odpowiedzialne prowadzone są w wielu obszarach aktywności, uwzględniają cele strategiczne i wpisują się w ich realizację. Odpowiedzialność społeczna to dla urzędu element kultury organizacyjnej, która uwzględnia oczekiwania pracowników i innych grup interesariuszy. To dla nich stworzyliśmy nową, czytelną stronę internetową oraz portal Dane kolejowe. Na naszych stronach publikujemy atrakcyjne i wiarygodne opracowania, dające ciekawe spojrzenie na rozwój rynku kolejowego w Polsce.

Istotna jest też, prowadzona od pięciu lat akcja Kolejowa Kropla Krwi. W zorganizowanych dotychczas edycjach zebrano krew pozwalająca pomóc blisko 550 osobom. Ważnym elementem społecznej odpowiedzialności jest również dbanie o zachowanie historii kolei w Polsce. Służy temu m.in. projekt „Zabytki kolejnictwa – ocalić od zapomnienia” cykl reportaży przygotowywanych w UTK.

Prowadzona przez cały 2021 rok kampania Europejskiego Roku Kolei pozwoliła na popularyzację zarówno podróży pociągiem. Prezes UTK był krajowym koordynatorem działań związanych z ERK. Najbardziej widocznym elementem wspólnych europejskich obchodów był przejazd pociągu *Connecting Europe Express*. W Polsce z ogromnym odzewem spotkały się inicjatywy Prezesa UTK, m.in. cykl konferencji branżowych oraz promocja zawodów kolejowych wśród młodzieży.

Dotychczasowe projekt - Centrum Egzaminowania i Monitorowania Maszynistów, Akademia Bezpieczeństwa

Kolejowego, Kampania Kolejowe ABC zaplanowane są na kolejne lata, będą rozwijane i ulepszone. Już niebawem ruszy nowoczesna platforma e-learnigowa ABK, w CEMM trwają prace kalibracyjne symulatorów, a zespół Kolejowego ABC już planuje nowe atrakcje na dzieci i dorosłych.

Doświadczenia zdobyte przy realizacji tak wielu zadań pozwalają także na wskazanie ambitnych projektów do realizacji w kolejnych latach, takich jak choćby jeszcze większe otwarcie i poprawa obsługi klientów, już w wirtualnym urzędzie.

Będziemy też wspierać kolejową edukację młodzieży, bo mamy pewność, że wykwalifikowana kadra gwarantuje realizację procesów transportowych w sposób ekonomiczny, nowoczesny, zrównoważony, ekologiczny oraz bezpieczny.